

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sinnu un nowehleschanu.

Nr. 2. Zettortdeena 10tā Janvar 1824.

No Engures juhmallas.
Jegahjuscha gadda wassara kā arri tas ruddens mums nabbageem sweiijnekeem leelu truhkumu, lai Deews pats schehlo, atnessis. Jau tannī pehrnā garrā un zeetā seemā wiss elpis, kas lohpam kā zilwekam waijaga, tappe kā notehrihts, kā ne neeka ne atlifte. Wissas weetinas, kur kas bisa, tappe kā isslauzitas. Ikkatrs nu mette sawu zerribu us wassaras un ruddens laiku, un ir to gan fagaidija; bet eeksch muhsu maseem lauzineem retti weenam saws ruddens sehjums, sawa maise lihds seemas sweihtkeem, un ta labbiba usaug, kas magasihne ja-berr. Lā gan ikkatrā ruddeni sweiijnekeem ar saweem lauku augeleem mehds gaddites. Kā jau sinnains mehs pelnamees sawu gadda maiši eeksch juhras uhdeneem zaur sweiiju, kuras anglus mehs woi pilstatōs pahrdochdam, woi us semmehm ar teem aishbrauzam un tohs preit labbibu ismainojam. Bet ak wai! Tas schinnī gaddā notift newarreja. Tee sweiijneeki par wissu plaschu un garru juhmallu tik ween no siwim sadabbijsa, zit knappy pascheem mahjās peetifte; zittas us seemas laiku fraht im tau-piht, to ne weens ne warreja. Tahdu neaug-ligu gaddu pee siwim sweiijneeki atmimmeht ne warr. Ir tahs paschas siwis, kas tihklös rohnahs, tik wahjas irr, kā leekahs tahn kahda fehrga uhdēni bijusi, un kad tahs wahra jeb zepj, tik ta ahdina un assakas atleef. Tapehz zitti sweiijneeki sakka, kā schinnī, taggad pa-beigta gaddā eeksch uhdēna dauds no glihwes bijis, kas woi no dibbena zehluſees, woi zaur leeleem wehjeem sadishta, no padebbescheem nahkuſi un siwim kahdu wahrgoschanu padarrijusi. Pee kahda siwju truhkuma gan sirds no raisehm sinaggā nopyuhſchahs, bet tomehr muhsu zerriba stahn us Deewu, mehs mettam sawas gah-daschanas us to kungu, jo winsch gahdahs ir

par mums, un mehs sinnam ka teem, kas Deewu mihlo, wissas leetas par labbu derr.

B — t.

Lohpus warr ismahziht fahrumus waldiht, daschu zilweku ne warr.

Kad naudas-fahrigs zilweks fidraba-makkū redsetu, pee ka neweens klahit ne buhtu, woi gan waldiru sawu fahrumu? Woi aiseetu prohjam, naudu ne nehuis jeb ne aiskahris? — Kad isfalzis nabbadisfch pee pilna galda nahktu, kas ne par winnu apklahts, un neweens ne redsetu, kad fo no schi galda nemtu, woi gan buhtu winnam spehka deewsgan walditees? Jeb pametti kahdu blaschki ar brandvihna preefch dsehreja azzim, un ej nohst aisledsis, lai winsch to ne aisteek; woi winsch tew klauſhs? Woi paliks winsch jau ta dsehreena ne baudijs? — lai stahn taws tabaks istabā, tawa seepe kambarā, taws ahbols jeb gallas-kummosis flehti — gan rassees kahds vihpo-dams puvis, kahda namma meita, kahds faimes behrns, kas kaut siimadams, kā ne buhs sagt, tabaku, seipi, gallu, ahbolus sawā rohkā dab-buhs, nedfs tu rihtā atraddisi, fo wakkarā esti pamettis. No ka tas nahk? No ta, kā zilweks tik retti sawu fahrumu walda; retti sawu prahstu walko, sawu gohdu peemim, kad fahrumis firdi pahrnehmis. Kaumees, tu prahsta zilweks! nahz un mahzees no lohpa, ka tas labbaki warr meefas kahribahm pretti turretees, ne kā tu! — Tee leeli Indias svehri, fo Elevantus fauz, un no furrem Juhs Stendera gudribas un Mylichā skohlas-grahmatā warrat lassift, tik gudri no Deewa radditi, ka teem dauds skunstes un darbus warr ismahziht. Winni tadehl tohp no Kungeem turreti, kas tohs gan karrā, gan arri meerā pee leelu nastu neschanas bruhe. Kad teem stipri jaeet un

jastrahda, tad winni pee sawas ikdeenas barribas wehl ihpaschi iszeptus rauschus jeb maires klahd dabbu, fo arri zilweki warr ehst. Weenā karra Engellenderi arri likke sawus Elewantus ar tahdeem rauscheem barroht, bet kas notiske? Tee leeli lohpi ikdeenas jo wahji un nespelzigi palikke. Pee ismekleschanas atradde, ka tee kohpeji un weddeji schohs lohpus ta bija mahzijuschi, ka wiineem gan bija tohs rauschus mittē nemt, bet nedf fakohst, nedf noriht, kant jo isfalkuschi buhtu. Vehz tee schkelni tohs atkal no Elewantu mittehm isnehme, un zitteem pahrdewe; bet tee nabbogi lohpi ne ehdu-schi un tapehz sliktaki palikke. — Woi tas newa brihnuns? Gudru lohpu warr ismahzicht, pee darba gruhtibas un pascha issalkschana to ne apehst, kas tam no teesaz nahfahs, un preefsch blehscheem mittē paglappaht, un dasch jo gudris zilveks ne muhscham ne ismahzahs to ne aiskahrtu pamest, kas tam ne buht ne peederr! Af, kahrum, kahrum, tu zilvezibas gohdu momaita!!!

— 3.

S a k k i s , F a h w e i s .

Wairak ka pahru desmits gaddu jan buhs, ka muhsu skohlā sehns weens bij, Jurris wahr-dā, kas zittadi deerossim kahds labs un teizams bij, gohdigs, klausigs, skaidrs un itt muddigs us grahmatahm. Bet weena waina tam bij, ar fo wissur peeduhre, sew un zitteem gruhtumu barridams; prohti winsch bij wissai ahtrs us dusinahm, pahrleku firdigs, rehjigs un leels kahweis, kas par neeka leetu zitteem tudal eeksch matteem, brihscham ir gluschi bes wainas. Tik fo Jurris skohlā nahze, tad bij dumpis, suhdsechanas, plikkis un kauschana starp behr-neem bes galla, un skohlmeisteran arween fo bahrtees, teesah, islihdsinaht, ir kappah un graischt. Jo to warr saprast, ka Jurriths eeksch wainas buhdams un atrasts, sawu pel-nitu maksu gan dabbuja. Un tatschu wehl ne atstahje sawu grehku, bet labbak panesse itt brangus sittenus no skohlmeistera, kad tikkai warreja atkal fahdam no teem masakeem behr-neem garr austi mest un ar to iskantees. Pa tam ir es kluui dsirdejis no Jurrishcha pahrleku ahrahm dusinahm un weeglahm rohkahm, jeb-

fchu zitti man wehl ne bij suhdsejuschti pahr winni. Es tad fahdu deenu us skohlu brauzis, un isklausinadams dsirdejis, ka Jurris tahds pats ar ween, un schodeen patt wehl masu Jahniti effus ewainojis to kohsdams ar soh-beem, likku wiiseem behrneem mannā preefschā lassicht, ka ikreis darru, kad nahku skohlu pahr-raudsicht. Pats beidsmais nahze arri Jurriths pee man ar sawu grahmatu, bet lehnitinam, farkanahm azzim, ar faskrambetu waigu un ka jau pats kaumedamees. Es, itt labbi sunn-dams, ka sehns lohti gohda fahrigs, teizu ta us winni: Ne Jurr, tew ne peederr tas gohds lassicht mannā preefschā; sunnu ka few labbak gribbahs kantees un reetees ar masunneem; tad ej wessels, bet es tawa weeta zitteem pats lassischu pasaku fahdu. Wissi behrni preezaahs us pasaku un taisahs klausites; Jurris atkahpahs jau ka puß raudadams, un es sawu papihru no kabbata iswilzis fahfschu ta:

S a k k i s , F a h w e i s .

Ist lepneem sohleem sakkitis
Ka karra wihrs us mahjahn staiga,
Un purni angsti pazehlis,
Mahl gohda: bruhzes sawā waigā.

Pats sakku wezztehwō schehligi:
Kas kaisch? Wai assins!! sakka, gauba.
„Es esmu kahwees firdigi,“
Schis atbild, „ta man gohda = nauda.“

„Woi traks! Tu kahwees?“ raddi prass,
„Ur kam tad? luhsams stahsii jelle,
Woi suns bij prettneeks, wilzihts maß?“ —
„Ne draugi! bet — neganta pelle.

Mu wissi skohlas behrni fahze sineetees pilnā rihkle libds ar skohlmeisteri, un wissi, itt ka buhtu farumajuschees, skattija sineedamees us Jurr, kas fakti weens pats stahwedams azzis flauk. Pa tam es ta: Jurre! ka nu buhs. Maug schee wissi par tevi smejahs! mi tē teefham irr, par fo plikkis mest un kohst; ja ne gribbi muhscham par sakki palikt muhsu starpa, tad few woi ar scheem wiiseem tudal jakaujahs — woi polsta kauschanai tudal pagallam atsazteees un to gluschi atsahit no scha brihdi; kas gan labbaki buhtu un labba jauka meerā ar brahleem dsihw — Bet es ne dabbuju pabeigt

sawu wahrdu, jo Turrhets pa tam jau bij
klaht pee mammim, un rohku man pabutschojis,
safka assarahn birstoh: ne faufchohs wairs
Tehtih! — Un fo dohma mihlais lassitais!
no tahs deenas ne weena suhdsechana wairs
pahr muhsu Turi, kas taggad jau fenn pa-
audsis gohda wihrs. Naug fo mans sakritis
eespehje! —

R. S — 3.

Teefas fluddinachanas.

La Kursemmes Gubernementa Waldischana zaur
patenti no 29ta Nowember 1823 (Nr. 7278.) irr
fluddinajusi, ko, kad semneeli, kas brihwu tappuschu,
weeni pagastu atstahj un pee ohtra leek peerakstitees,
tahs galwoschanas par Krohna melsahm dehl, buhs
wehra nemt:

1) Par to brandwihna Krohna naudu tahdeem laudim
ne mas now jagalwo, bet tai muischas waldischana,
pee kurras pagasta ta peerakstischana noteek.

2) Bet teem brihwu tappuschu laudim, kas zittur
aiseet, pascheem jagalwo, par galwas naudu, zellu
un uhdens naudu, ka arridsan par tahn dohshanahm,
ko prestanden naudu fawz. Schihs galwoschanas
warr notift diwejadi, prohti:

a) Ja us reisi tik dauds naudas ismalka,zik wissas
winnas Krohna dohshanahm preefsch ta, kas aise-
et us trim gaddeem isnes; un kad tahs eeksch
§. 237 to semneeli likkumu pawehletas pahrrak-
stichanas buhs eezeltas, ja tik dauds naudas dohd,
zik buhu waijaga Krohnim malsahnt no ta laika,
kad aiseet, lihds jaunu pahrrakstichanit.

b) Feb ja ta pagasta-teefas, pee kurras ta peerak-
stichana noteek, to galwoschanu us fewi nem,
prohti: ka par to jaun-atnahkuschu tai ohtrai pagas-
tu-teefai wissas Krohna dohshanahm gribb malsahnt
lihds jaunu peerakstichanu. Zahdu galwoschanu
warr arri no zitta kahda pagasta lohzelka, kam
peenahkama manta irr, peenem.

c) Par rekruschu naudu ne warr ne kahdu galwoscha-
nu nolikt, tadehl kad pa gaddeent now weenada;
bet tam pagastam, kas jaunu lohzelki peenem,
waijag par to gahdahit un atbileht, ka tas pe-
nenits jauns lohzelkis, wissu to eeksch rekruschu
buhschanas peepilda, kas winnam buhu jadohd,
jeb jadarra, ja wehl pee fawa wezza pagasta
pedderretu.

* * *

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
tohp no Urisch muischas pagasta-teefas wissi tee, kam
kahdas taisnas prassischanas jeb zittas kahdas melle-
schanas pee ta Urisch muischas fainneeka Ruschu
Jannis, kusch sawas mahjas pats atdewis irr, un
par kura mantu zaur schihs teefas spreediumu kon-
kurse spreesta irr, usaizinati, pee sandeschanas sawas
prassischanas un teefas, eeksch dimi mehnescheem,
prohti lihds to 23scho Wevar, nahkoscha 1824ta
gadda, kas par to weenigu un isslehsamu terminu
nolikts irr, ar sawahn prassischahanahm jeb teefahm,
woi paschi, woi zaur weetnekeem, kur tahdi wehleti
irr, pee schihs teefas meldeetees, sawas mellefcha-
nas peetizzigi peerahdiht un teefas spreediumu no-
gaidiht.

Urisch muischas pagasta-teefas 29ta Dezember 1823.
Urisch Zehkop, pagasta = wezzakais.

C. Friedrichsberg, pagasta = teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
tohp no Bunka pagasta = teefas wissi parradu deweji
ta islita pee Bunkas muischas pederriga fainneeka
Pohle Jahnis, par kura mantu konkurse zaur schihs
deenas spreediumu spreesta, usaizinati, pee sandeschana-
nas sawas teefas eeksch 2 mehnescheem, prohti lihds
20ta Januar nahkoscha gadda, kas par to weenigu
un isslehsamu terminu irr nolikta, ar sawahn prassischana-
hahm un slaidrahm parahdischanahm woi paschi,
woi zaur weetneku, ka irr wehlehts, scheit atnahkt un
to teefas spreediumu dsirdeht. To buhs wehra nemt!

Bunka pagasta-teefas, tai 20ta Nowember 1823. 1
(S. W.) Buntuss Friz, pagasta = wezzakais.
Kahlfeldt, pagasta = teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
tohp no Urisch muischas pagasta-teefas wissi tee, kam
kahdas taisnas prassischanas jeb zittas kahdas melle-
schanas pee ta Urisch muischas fainneeka Ruschu
Jannis, kusch sawas mahjas pats atdewis irr, un
par kura mantu zaur schihs teefas spreediumu kon-
kurse spreesta irr, usaizinati, pee sandeschanas sawas
prassischanas un teefas, eeksch dimi mehnescheem,
prohti lihds to 23scho Wevar, nahkoscha 1824ta
gadda, kas par to weenigu un isslehsamu terminu
nolikts irr, ar sawahn prassischahanahm jeb teefahm,
woi paschi, woi zaur weetnekeem, kur tahdi wehleti
irr, pee schihs teefas meldeetees, sawas mellefcha-
nas peetizzigi peerahdiht un teefas spreediumu no-
gaidiht.

Urisch muischas pagasta-teefas 29ta Dezember 1823.

Urisch Zehkop, pagasta = wezzakais.

Zohne Anfs, peefehdetais.

C. H. Schwenkner, pagasta = teefas frihweris.

* * *

Kalna muischas pagasta-teefas dohd fimmamu, kam
zaur spreediumu pee schihs teefas no 30ta Nowem-
ber deenas 1823scha gadda par to mantu to Kalna
muischas fainneeka Gavella Anfs, Steeku Janne,
Lempe Janne, Versemneeku Krischahna, Widdus
Behtu Janne, Steezing Janne un ta preefsch ihfu-
laiku nomirruscha fainneeka Wanaggu Sandera kon-
kurse spreesta, un wissus parradu dewejus zaur schihs aizi-

na, lai no appakschrafstas deenas pehz 8 neddelahm,
tas irr tann 25ta deenā nahkoscha Janwara mehne-
scha 1824ta gadda pee schihs teesas kā irr peenem-
mamis, peeteizahs un sagaida, kas tahlaki pehz lik-
kumeem taps spreests; jo pehz scho noliktu terminu
ne weens wairs ar sawahn prasschanahm taps dfr-
dehts un peenemts. To buhs wehā nemt! — Kal-
na muischas pagasta-teesas 3ota November 1823. 1

Pohgu Indrikis, pagasta-teesas preekschehdetais.
Karl Moritz, pagasta-teesas frihweris.

Kad pee Kalna muischas pagasta-teesas ta atraitne
faimneeze Stangu Unlihse to astahlu mantu winna
preeksch gaddeem nomirruscha wihra faimneeku un
waggara Stangu Sanderia saweem behrineem isschekirt
gribb, tad tohp no schihs teesas tee dehli ta nomirru-
scha, Friedrikis un Karl Ferdinandis, eeksch starpas
no 5 neddelahm, prohti tanni 25ta Janwara
mehnescha deenā 1824ta gadda schihs wajadsibas
dehl pee Kalna muischas pagasta-teesas aizinati, jeb
paschi, jeb zaur weetnekeem scheit peeteiztees. Kalna
muischas pagasta-teesa 21ma Dezember mehnescha
1823scha gadda. 2

(S. W.) Pohgu Indrik, pagasta-teesas preeksch-
ehdetais.

(Nr. 26.) Karl Moritz, pagasta-teesas frihweris.

Kad tas pee Kandawas mescha farga Ohdin mah-
jodams wallineeks Gottfrids, kas kahdus 55 gaddus
wezs, pagarsch no auguma un pawahsch, ar pri-
schu gihmi, kas zittkahrt tannis paschās mahjās par
mescha fargu bijis, Oktober mehnesi aissgahjis un ne
weenam nar teizis us furrenes; kad schi wihra lab-
bad jau Sabilles Vasnizā irr tappis fluddinahs un
wisch tatschu ned sähruahjis, ned sähdu sunu no
fewis dewis, tad Kandawas pagasta-teesa par scho
wallineku Gottfrid eeksch Uwischm sunamu darra,
lai scho wihr ne kur ne peeturra, jo winnam passes
nar, un lai winnu woi schurp atsuhia, woi sunu
par winnu dohd. Kandawē pagastu-teesa 24ta No-
vember 1823.

(Nr. 276.) Us tizzibū,
S. D. Külp, pagasta-teesas frihweris.

Wissi tee, kam pahts sirgs no widdischiga augu-
ma, 8nu gaddu wezs, peederr, kas 1ota November
schi gadda us Laukeffes Grihweschu krohgu laukeem
irr tappis atrasis, scheitan tohp aizinati, lai eeksch
6schahm neddelahm no tahs appaksch rafstas deenas

pee Laukeffes pagasta-teesas peeteizahs, un buhs
maksajuschi, kas schi sirga labbad isdohls, tad
lai to pretti nemt. Laukeffes 6ta Dezember 1823. 2

Augustin Garkay, pagasta-wezzakais.

F. Jaegermann, pagasta-teesas frihweris.

Tanni nakti no 16ta us to 17to Oktober f. g. tappe
tam Useekes faimneekam Essergall Krist 2 sirgi no
gammibahm nosagti: 1) weens bahlrauds sirgs ar bal-
tahm krechtm, tahs ne wissi garras, bet labbas
beesas un kreisä pussé fapiunuschees, balta paspizze
garra aste, wirspusse tai astei bahlsils, muggurā
feddeles weetā mas haultumisch, un tee spalwi mas-
leet apirkuschi, no augunia itt pilnigs mahja sirgs,
ar paspizzu frustu un schigls pee eefchanaa, 2) gaddu
wezs. 2) Weena dulle behra kehwe, wairak ne dahl-
deru dischuma haultums pegrē, us nahsim balts, lab-
baja pussé pakat kahjai balts nags ar melnahm strih-
pehm, labbas beesas frehets, tee wisswairak labbā
pussé gull, pilniga no auguma, pussstreschu gaddu wez-
za, bet tomehr jan pee wisseem mahju darbeem bruhketa
irr. Kas no scheem sirgeem schai pagasta-teesai sunu
dohd, dabbu par katu 2 sudraba Rubbulus. Ordan-
ges pagasta-teesa, tai 22trā November 1823. 1

(Nr. 13.)

Us pawehleschanu,

Deringer, pagasta-teesas frihweris.

Zittas fluddinahanas.

Par nahkoscheem Zahneem 1824 irr eeksch Uppes
muischu ta mohdereschana us arrenti dabbujama, un
us to pee Uppes muischu peederranu lohpu muischu
Widdus muischu weens waggare, ta arri eeksch Merz-
mehnescha eeksch Uppes muischu Stallmeisters waiz-
jadisigs. Teemi, kam labbas parahdischanas, un
tahs mohdereschanas dehl ustizzigas galwochanas
usrahdiht irr, warr sevi eeksch Suschu muischu pee
tahs muischas waldischanas meldetes. 3

Us to Kungu muischu Leelu Switteni, Baustes
aprinki un Meschohtnes kirspehlī, zitti krohgi ar sem-
ni un bes senimes us arrenti nahkoschōs Zahnd 1824
irr dabbujami. Tee kas winnus gribbetu us arrenti
nemt, scheitan tohp aizinati, lai tanni peenimeta
muischā peeteizahs, ka warretu to weetu buhschanu
ismekleht un dabbuh sunaht, ka us arrenti tohp
isdehti. Leelas Swittenes Dipudentakungs Heise
wissi peenahlanu sunu par scheem krohgeem dohd. 2

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 11.